

## UCHWAŁA

Dnia 31 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 31 maja 2023 r.

wniosku pełnomocnika wnioskodawcy R. M. - adw. A. P. z dnia 5 października 2022r.,

o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w R. M. M.

za czyny z art. 212 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k.

na podstawie art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych

### uchwalił:

1. odmówić zezwolenia na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego w R. M. M., do odpowiedzialności karnej za wskazane we wniosku czyny;
2. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

## UZASADNIENIE

Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego R. M. pismem z dnia 5 października 2022 r. wniosła o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego w R. M. M.. Pełnomocnik podniosła, że R. M. wniósł wobec sędzi M. M. prywatny oskarżenia, w którym zarzucił, że w związku z pełnieniem funkcji sędziego Sądu Penitencjarnego Sądu Okręgowego w R. na skutek wniosku R. M. o wyłączenie w sprawie V Pen [...], wydała pisemne zarządzenie, w którym znieśliła i znieważała oskarżyciela prywatnego twierdzeniami, jakoby miał on w kierowanym przez siebie wniosku używać zwrotów

powszechnie uznawanych za obelżywe i obraźliwe, tj. popełnienie czynu z art. 212 k.k. oraz 216 k.k.

W tym samym piśmie pełnomocnik R. M. wniosła o wydanie przez Sąd zarządzenia zobowiązującego Dyrektora Zakładu Karnego do umożliwienia R. M. nielimitowanego kontaktu telefonicznego oraz e-mailowego z pełnomocnikiem oraz dostępu do dokumentów w sprawie z oskarżenia prywatnego, a ponadto o doprowadzenie oskarżyciela prywatnego na rozprawę w sprawie z oskarżenia prywatnego o sygn. akt III K [...] toczącej się w Sądzie Rejonowym w B., dopuszczenie dowodów na poparcie prywatnego aktu oskarżenia oraz wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w [...] na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. W uzasadnieniu wniosku pełnomocnik wniosła również o dopuszczenie dowodu z przesłuchania R. M., doprowadzonego z zakładu karnego, dla wykazania treści zarządzenia z dnia 6.9.2021 r. oraz treści wniosku oskarżyciela prywatnego z dnia 21.7.2021 r. skutkującego wydanym zarządzeniem.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Wniosek pełnomocnika nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 80 § 2c p.u.s.p. sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Zebrane w sprawie dowody mają wskazać zatem na wysokie prawdopodobieństwo, że sędziemu można postawić zarzut popełnienia przestępstwa (zob. np. uchwała SN z dnia 23 lutego 2006 r., SNO 3/06). Oznacza to, że stopień prawdopodobieństwa uzasadniający uwzględnienie wniosku powinien być wyższy niż przyjmowany w ramach postępowania przygotowawczego. (zob. np. uchwały SN: z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt SNO 18/18; z dnia 13 stycznia 2017 r., sygn. akt SNO 56/16). Co prawda celem postępowania o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie jest przesądzenie o odpowiedzialności karnej sędziego, ale podejrzenie popełnienia przestępstwa nie może nasuwać istotnych wątpliwości lub zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia samego czynu, jak i okoliczności wpływających na jego przestępność (zob. np. uchwała SN z dnia 16 listopada 2016 r., sygn. akt SNO 38/16).

Tymczasem w przedmiotowej sprawie nie został chociażby uprawdopodobniony fakt popełnienia przez sędzię M. M. przestępstwa z art. 212 § 1 k.k. lub art. 216 § 1 k.k. Pełnomocnik R. M. upatrywał realizacji znamion wymienionych czynów zabronionych przez sędzię ze względu na wskazanie przez nią w zarządzeniu z dnia 6 września 2021 r., sygn. akt V Pen [...], że „wniosek skazanego R. M. z dnia 21.07.2021 r. w swojej treści zawiera zwroty powszechnie uznawane za obelżywe i obraźliwe” (k. 4 akt). Do wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi nie zostało jednak dołączone przedmiotowe pismo R. M.. Zasadniczo uzasadnienie wniosku dotyczy jedynie subiektywnego poczucia poniżenia, które ma odczuwać wnioskodawca.

Sąd Najwyższy, mimo że nie był do tego zobowiązany prowadząc tego rodzaju postępowanie, zwrócił się do Sądu Okręgowego w R. o nadesłanie odpisu pisma R. M. z dnia 21 lipca 2021 r. (k. 56). Analiza tego pisma wskazuje, że Pani sędzia M. M. w zarządzeniu z dnia 6 września 2021 r. w sposób bardzo delikatny i wyważony oceniła jego treść. Wysnuwanie natomiast przez pełnomocnika wniosku, że gdyby wniosek R. M. istotnie zawierał zwroty powszechnie uważane za obraźliwe lub obelżywe, to wobec wnioskodawcy wystąpiono by z prywatnym aktem oskarżenia, wynika prawdopodobnie z nieznamienia tego pisma i opieraniu się jedynie na twierdzeniach oskarżyciela prywatnego.

Niezalenie od powyższego należy stwierdzić, że sam fakt stwierdzenia w piśmie procesowym sformułowań ocenionych przez sędziego jako „obelżywe i obraźliwe” nie świadczy samodzielnie o realizacji znamion z art. 212 § 1 k.k. lub art. 216 § 1 k.k. W uzasadnieniu orzeczenia dopuszczalne jest bowiem używanie określeń, które negatywnie oceniają zachowanie oskarżonego; nie stanowi takie zachowanie czynu, za który członek składu orzekającego może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej (zob. uchwała SN z dnia 21 października 2008 r., sygn. akt SNO 81/08). W tym kontekście warto zwrócić uwagę, że we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi M. M. oskarżyciel prywatny nie starał się nawet wykazać, że określenia użyte przez sędzię nie były oceną adekwatną. Wskazanie, że „twierdzenia te pozostają bezpodstawne i nieprawdziwe”, oraz że wniosek R. M. „nie zawierał tego rodzaju zwrotów” nie

zostały poparte jakimikolwiek dowodami, a dowód z tego pisma przeprowadzony przez Sąd Najwyższy twierdzeniu temu przeczy. Już z tego względu nie można uznać, aby pismo to można było traktować jako pomówienie w rozumieniu art. 212 § 1 k.k.

Co więcej, pomówienie o określone postępowanie lub właściwości jest karalne, o ile może poniżyć daną osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Nie przedstawiono we wniosku jakichkolwiek dowodów na to, by zawarte w zarządzeniu stwierdzenia mogły poniżyć R. M. (zob. uchwała SN z dnia 21 października 2008 r., sygn. akt SNO 80/08). Z kolei wywód dotyczący realizacji przez sędzię znamion art. 216 § 1 k.k. ograniczył się w zasadzie wyłącznie do niepopartego dowodami twierdzenia o poczuciu poniżenia u oskarżyciela prywatnego oraz przytoczenia *in abstracto* orzeczeń interpretujących znamię zniewagi.

Ze względu na powyższe należy uznać, że pełnomocnik R. M. nie uprawdopodobnił w jakimkolwiek stopniu, aby zawarte w zarządzeniu sędzi M. M. sformułowania były nieprawdziwe oraz poniżające go w opinii publicznej lub narażające na utratę zaufania, a tym bardziej, że miały znieważający charakter. Tym samym brak było podstaw do przyjęcia, że zachodzi dostatecznie wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez sędzię M. M. przestępstw z art. 212 § 1 k.k. lub art. 216 § 1 k.k., co skutkowało brakiem zezwolenia na jej pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za wskazane czyny. Na marginesie należy odnotować, że pozostałe kwestie podnoszone we wniosku nie zasługiwały na uwzględnienie ze względu na fakt, że ich adresatem nie powinien być sąd dyscyplinarny orzekający w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Dotyczą one bowiem bezpośrednio sprawy wszczętej prywatnym aktem oskarżenia. Odnośnie wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań wnioskodawcy, Sąd wypowiedział się w protokole posiedzenia.

**Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.**

[SOP]

[ł.n]

